5.10.2017

EDUSKUNNAN VEROJAOSTOLLE

Viite: HE 110/2017 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ TUPAKKAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan verojaosto on kutsunut kuultavaksi ja pyytänyt Päivittäistavarakauppa ry:ltä lausuntoa otsikkoasiassa. Päivittäistavarakauppa ry kiittää kuulemis- ja lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Päivittäistavarakauppa ry vastustaa esitettyjä veronkorotuksia. Tupakan verotus Suomessa on jo nykyisin erittäin korkea verrattuna Viroon ja erityisesti Venäjään. Tupakkaveroa on lisäksi korotettu viimeisten vuosien aikana jo useita kertoja, vuosina 2016 ja 2017 jopa puolivuosittain. Esitettyjen, huomattavan suurien, korotuksien seurauksena tupakkatuotteiden hintaerot Suomessa ja Suomen lähialueilla kasvaisivat entisestään, mikä saattaisi lisätä salakuljetusta ja matkustajatuontia sekä niihin liittyvää laitonta myyntiä ja välittämistä kotimaassa. Tämä ei ole linjassa hallitusohjelmassa esitettyjen harmaan talouden torjuntapyrkimysten kanssa.

Arvioitaessa veronkorotusten tehokkuutta terveyspoliittisin perustein tupakan kokonaiskulutuksen vähentämisen keinona on syytä muistaa, että matkustajatuonnin ja salakuljetuksen osuuden muutoksia kokonaiskulutuksesta on erittäin vaikea ennakoida. Tupakan myynnin siirtyessä suomalaisista päivittäistavarakaupoista laittomiin lähteisiin poistuu samalla laillisesti toimivan vähittäiskaupan tarjoama tehokas ikärajavalvonta. Matkustajatuonnin ja salakuljetuksen osalta valtio jää myös ilman verotuloja. Esityksessä on hyvin todettu kaavailtujen korotusten ja muutosten vaikutusten arvioinnin vaikeus etenkin, kun kyseessä on huomattavan suuret korotusehdotukset. Tällä hallituskaudella jo tehtyjen veronkorotusten vaikutukset ovat nekin vielä osittain arvioita ja kaikkien korotusten kerrannaisvaikutuksia ihmisten käyttäytymiseen on vaikea ennakoida.

Kaikki kulutukseen kohdistettavat verot heikentävät suoraan kuluttajien ostovoimaa, mikä puolestaan heijastuu kaupan alan mahdollisuuksiin työllistää ja luoda talouskasvua. Tilanne korostuu etenkin pienissä kaupoissa ja kioskeissa, joissa tupakan myynnin osuus liikevaihdosta on suhteellisesti suuremmassa asemassa isompiin kaupan yksikköihin verrattuna.

Esityksessä ehdotetaan sikareiden osalta verorakenteen muuttamista vastaamaan savukkeiden ja irtotupakan verotusmallia ja samalla myös veronkorotusmallia.

Päivittäistavarakauppa ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki • PL 340, 00131 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • Faksi (09) 1728 6120
etunimi.sukunimi@pty.fi • www.pty.fi

5.10.2017

Ehdotettu muutos tarkoittaisi halpahintaisten pikkusikarien osalta verorasituksen merkittävää kasvua. Päivittäistavarakauppa ry pitää sinällään hyvänä verorakenteiden yhdenmukaistamista, vaikkakin ehdotettujen korotusten osalta emme siis kannatakaan esitystä.

Päivittäistavarakauppa ry pitää mahdollisena sitä, ettei valtion tupakkaverotulot kasva esityksessä esitetyllä tavalla. Suuret veronkorotukset saattavat siirtää kulutusta tilastoidusta tilastoimattomaan, jolloin verokertymä jää arvioitua pienemmäksi, tupakoinnista aiheutuvien haittojen ja kustannusten jäädessä silti Suomen kannettaviksi.

Mikäli esitettyihin veronkorotuksiin kuitenkin päädytään, haluaa Päivittäistavarakauppa ry korostaa, että kaupan toimijoiden kannalta esitetty malli, jossa korotuksia tehdään puolivuosittain, aiheuttaa turhaa hallinnollista taakkaa, kun aikaa vievä hinnoitteluprosessi ja tietojärjestelmämuutokset joudutaan toteuttamaan useita kertoja kahden vuoden aikana.

Verotulojen kertymisen kannalta ongelmallista on myös nykyisin mahdollinen tuotteiden varastointi, joka siirtää verotulojen kertymistä ja vaikeuttaa vaikutusten arviointia. PTY:n näkemyksen mukaan tulisi pohtia, voitaisiinko teollisuudelle ja tukkukaupalle asettaa toimitusaikarajat vanhan verokannan tuotteille. Vähittäiskaupalle tulee kuitenkin jatkossakin sallia muutostilanteissa mahdollisuus myydä kaikki varastossa olevat tupakkatuotteet loppuun.

Kunnioittavasti

Päivittäistavarakauppa ry

Kari Luoto
Toimitusjohtaja

Tiina Vyyryläinen
Lakimies

Päivittäistavarakauppa ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki • PL 340, 00131 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • Faksi (09) 1728 6120
etunimi.sukunimi@pty.fi • www.pty.fi